Alexandre Dumas

UN BAL MASCAT

Am dat ordin majordomului să spună că nu sunt acasă pentru nimeni în următoarele ore, unul dintre prietenii mei a insistat în mod deosebit.

Servitorul meu mi-a spus că dl Antony R... a descoperit în spatele livrelei lui Iosif, pelerina mea neagră. Era probabil, prin urmare, ca purtătorul acesteia, la rândul său să fie acasă. Prin urmare era imposibil să mă mai ascund:

— Foarte bine! Lasă-l! am spus cu voce tare. Ducă-se la dracu'! am spus în şoaptă.

Când lucrez, doar femeia pe care o iubesc poate să mă întrerupă fără a primi o pedeapsă, pentru că, într-o anumită măsură, aceasta este întotdeauna cumva inconştientă în ceea ce face.

Prin urmare, l-am primit pe jumătate furios pe autorul întreruperii muncii mele, mai ales că eram în unul din momentele de inspirație. L-am văzut atât de palid şi desfigurat, încât primele cuvinte cu care m-am adresat au fost următoarele:

— Ce ai? Ce s-a întâmplat?

— Oh! Lasă-mă să respir, a spus el. Îți voi spune, dar ce spun! Vei crede cu siguranță că e un vis sau că sunt nebun.

El s-a aruncat pe o canapea şi a lăsat capul în mâini.

Mă uitai surprins la el, părul îi era ud, cizmele şiroiau de apă,

Alexandre Dumas

UN BAL MASCAT

Am dat ordin majordomului să spună că nu sunt acasă pentru nimeni în următoarele ore, unul dintre prietenii mei a insistat în mod deosebit.

Servitorul meu mi-a spus că dl Antony R… a descoperit în spatele livrelei lui Iosif, pelerina mea neagră. Era probabil, prin urmare, ca purtătorul acesteia, la rândul său să fie acasă. Prin urmare era imposibil să mă mai ascund:

— Foarte bine! Lasă-l! am spus cu voce tare. Ducă-se la dracu'! am spus în şoaptă.

Când lucrez, doar femeia pe care o iubesc poate să mă întrerupă fără a primi o pedeapsă, pentru că, într-o anumită măsură, aceasta este întotdeauna cumva inconştientă în ceea ce face.

Prin urmare, l-am primit pe jumătate furios pe autorul întreruperii muncii mele, mai ales că eram în unul din momentele de inspiraţie. L-am văzut atât de palid şi desfigurat, încât primele cuvinte cu care m-am adresat au fost următoarele:

— Ce ai? Ce s-a întâmplat?

— Oh! Lasă-mă să respir, a spus el. Îţi voi spune, dar ce spun! Vei crede cu siguranţă că e un vis sau că sunt nebun.

El s-a aruncat pe o canapea şi a lăsat capul în mâini.

Mă uitai surprins la el, părul îi era ud, cizmele şiroiau de apă, genunchii şi partea inferioară a pantalonilor lui erau acoperite de noroi. M-am uitat pe fereastră şi l-am văzut pe vizitiul său stând liniştit în cabrioletă. Nu am înţeles nimic.

El a văzut surprinderea mea.

— Am fost în cimitirul Père-Lachaise, a spus el.

— La ora zece?

— Am fost acolo la şapte… Doamne ce masquerade! La naiba!

Nu mi-am putut da seama de relaţia care ar putea fi între „o mascaradă” şi cimitirul Père-Lachaise. Aşa că încurcat m-am îndreptat spre cămin, am scos o ţigară din tabachere, am frecat-o între degetele mele, am luat un tăciune, am aprins-o cu răbdare, an tras un fum şi apoi trasei în foc o flegmă spaniolă.

Când am terminat, m-am întors spre Antony, care aştepta foarte recunoscător pentru faptul că nu am reacţionat ca de obicei, ci l-am urmărit cu atenţie.

Am făcut un semn de mulţumire şi l-am condus spre uşă, dar el a refuzat mâna mea.

Din partea mea vizita se terminase, m-am aplecat şi i-am făcut semn cu ţigara, Antony m-a oprit.

— Alexandre, a spus el, ascultă-mă, te rog.

— Dar de un sfert de oră eşti aici şi eu nu ai spus nimic.

— Oh! Rareori trăieşti aşa o aventură!

M-am aşezat, am pus ţigara mea în scrumieră şi am împreunat braţele mele, ca un om resemnat care abia acum începe să creadă că are de-a face cu un nebun.

— Îţi aminteşti Balul Operei, unde te-am întâlnit? a spus el după o clipă de tăcere.

— La ultimul l-a care am fost erau mai mult de 200 de oameni?

— Acela! Iniţial am plecat cu intenţia de a merge la Variety, unde am auzit că se juca ceva curios pentru timpul nostru, în mod ciudat soarta m-a împins în alt loc. Oh! După cum ai văzut şi tu, era o adevărată paradă a costumelor! Bine că Hoffman de Callot a fost acolo să picteze acele imagini fantastice şi burleşti în acelaşi timp, desfăşurate în faţa ochilor mei? De obicei Opera îmi pare goală şi tristă, nu m-

am aşteptat s-o găsesc plină de viaţă şi bucurie, muzică, dansatori, tacâmuri, farfurii… şi câtă lumină.

M-am plimbat în jurul sălii, vreo douăzeci de măşti m-au chemat pe nume şi s-au mirat de ţinuta mea. Celebrităţi aristocratice sau financiare erau înţolite cu costume de meserii ruşinoase: de pierrots1, de postilions2, clovni sau zarzavagii.

Erau acolo tineri de familie, cu inima largă, plini de merite, care acolo, uitând de familie, arte şi politică, au reconstruit un moment din epoca Regenţei, transpunând în mijlocul nostru o eră uitată. Dacă n-ai fi fost acolo nu m-ai fi crezut! Am urcat nişte scări, şi sprijinindu-mă de o coloană, şi jumătate ascuns după ea, m-am uitat la acel val de fiinţe umane care se mişcau la picioarele mele. Acele costume de toate culorile, acele rochii extravagante şi acele măşti groteşti, formau un spectacol care nu avea nici o asemănare cu nimic uman. Muzica a început să cânte.

Oh! Deci, ce clipe trăiam! Acele creaturi ciudate s-au trezit la acordurile orchestrei, a căror armonie ajungea la urechile mele, pe fondul strigătelor, râsetelor şi veseliei, s-au apucat de mâini, braţe, gât, au format un cerc mare, începând o mişcare circulară, dansatori şi dansatoare lovind pentru a face zgomot podeaua din care se ridicau atomii de praf care erau vizibili în lumina tot mai slabă a lămpilor de petrol, deodată au mărit viteza, se aşezau în ipostaze ciudate, cu gesturi, cu strigăte sălbatice, se mişcau din ce în ce mai repede, se aruncau la pământ ca nişte oameni beţi, ţipau ca femeile care au găsit multă bucurie în delir, cu o furie mai mare decât plăcerea, ca un şir de condamnaţi care şi-au primit pedeapsa biciului în iad, un iad al penitenţei. Asta se întâmpla în prezenţa mea şi la picioarele mele. M-am simţit cuprins de o scârbă teribilă, fiecare dintre cei care mă cunoşteau mi-a spus, în trecere, un cuvânt care îmi făcea să mi se urce sângele în obraz. Tot acel zgomot, tot cel ce bâzâit, toată ceea mizerie, toată acea muzică, atentau la urechile mele, încât am vrut să părăsesc

de urgenţă acea sală. Curând am ajuns să mă îndoiesc şi eu de ceea ce se desfăşura în faţa ochilor mei, era un vis sau realitatea, m-am întrebat dacă eram prost sau nu mai am simţul realităţii; ce tentaţie ciudată m-a aruncat în mijlocul acelei destrăbălări, eram ca Faust prin regiunile infernale, şi am simţit atunci că şi dumneavoastră priviţi toate acelea cu un profund dispreţ. Oh! Până la nebunie nu exista decât un singur pas. Am ieşit uimit şi grăbit din sală, urmărit până la uşa de la stradă de hohotele, de urletele care păreau că însoţesc pe acei care părăsesc o cavernă de animale feroce.

1 Pierrots – vrăbii. (n.tr.)

2 Postilions – vizitii de poştalioane. (n.tr.)

M-am oprit pe trepte un moment, pentru a mă calma. Nu am vrut să mă aventurez pe străzi plin de confuzia care mă cuprinse, era foarte uşor să fiu fost lovit de o trăsură. Eram în acea stare în care este un om beat care încearcă să se redreseze crezând că e suficient să se aşeze pe o bancă, sau să se sprijine de un copac sau de o pasarelă publică, pentru ca mintea lui ameţită să-şi recapete funcţionarea normală.

În acel moment, o trăsură s-a oprit în faţa intrării, o femeie a coborât, sau, mai degrabă, s-a repezit afară.

Ea s-a oprit pe trepte, întorcând capul spre dreapta şi spre stânga ca o persoană disperată. Purta un costum negru şi faţa ei era acoperită cu o mască de catifea. Ea s-a îndreptat spre uşă.

— Unde este biletul dumneavoastră? a întrebat portarul.

— Biletul meu? răspunse ea. Nu am!

— Ei bine, atunci, duceţi-vă la casă.

Femeia şi-a îndreptat masca, căutând disperata prin toate buzunarele.

— Nu am bani! a strigat ea. Ah! Uite acest inel… Un bilet pentru acest inel, a spus ea.

— Imposibil! a răspuns femeia care vindea bilete, nu fac afaceri de acest tip.

Şi i-a aruncat inelul, care a căzut la pământ chiar în faţa mea.

Femeia a rămas nemişcată, uitându-se disperată la inel, care, cu siguranţă nu-i era de folos.

Am ridicat inelul şi i l-am dat.

Am văzut prin deschizătura măştii sale cum ochii îi erau fixaţi spre mine, m-am uitat la ea ezitând pentru un moment.

Apoi, brusc, trecându-şi braţul pe sub al meu, mi-a spus:

— Am nevoie să plătesc biletul de intrare, mi-a spus ea. Ai milă de mine, este absolut necesar!

— Foarte bine, doamnă, i-am răspuns.

— Atunci dă-mi şase franci, pe acest inel, şi îmi vei face un serviciu pentru care te voi binecuvânta toată viaţa mea.

— Mi-a pus inelul pe deget, s-a dus la casă şi a cerut două bilete. Vom merge împreună!

Odată ajunşi pe coridor, am simţit că ezită. M-a apucat strâns şi cu celălalt braţ.

— Te simţi bine? am întrebat-o.

— Nu, nu, nu am nimic, a spus ea. O slăbiciune trecătoare, asta e tot.

Am intrat în salon.

Am regăsit aceiaşi atmosferă plină de bucurie, tip Charenton.

De trei ori am ocolit sala, strecurându-ne cu greu printre mulţimea de măşti, care ne îmbrânceau din toate părţile, numai faptul că eram cu ea mă făcea să mă abţin, tremuram de indignare la fiecare cuvânt obscen ce-mi era adresat. Îmi era ruşine că în timp ce ţineam braţul unei femei, eram obligat să suport asemenea cuvinte. Apoi ne-am dus înapoi la capătul salonului. Ea s-a aşezat pe un scaun. Eu am rămas în picioare, mâna odihnindu-mi-se pe speteaza scaunului ei.

— Oh! Trebuie să ţi se pară foarte bizar, a spus ea, dar nu mai mult de mie, jur. Nu am avut nici o idee despre toate acestea, deoarece nici în visele mele nu am văzut asemenea

lucruri. Dar, vedeţi, mi-a scris cineva că ar fi aici cu o femeie. Şi ce femeie ar îndrăzni să vină într-un astfel de loc?

Am făcut un gest de uimire, a înţeles.

— Vrei să spui că el este aici, nu-i aşa?

— Oh! dar pentru asta sunt aici, am venit să-l caut, eu sunt soţia lui. Aceşti oameni vin aici conduşi de nebunie şi dezmăţ.

Oh! La dracu', am venit din gelozie. Ca şi când te-ai duce noaptea într-un cimitir, şi zilnic la o execuţie în Piaţa Grève, şi totuşi, jur, când eram tânără, nu am ieşit nici o dată pe stradă fără mama mea. Ca soţie şi nu am făcut un pas departe de casă, fără a fi urmată de o cameristă, şi totuşi, iată-mă, ca toate aceste femei căzute, iată-mă dau braţul meu unui om necunoscut, roşind sub masca mea, în opinia mea, este greu de înţeles. Înţeleg toate acestea!… Dar ce spun, ai fost vreo dată gelos?

— Atroce, am spus.

— Atunci, cu siguranţă mă vei ierta şi vei înţelege totul. Ştii că o voce interioară îţi strigă, ca şi cum un nebun ţi-ar ţipa în ureche: „Du-te!" Aşa e soarta celui gelos, te îndeamnă spre ruşine şi spre criminalitate. Ştii deja că, în astfel de momente eşti capabil de orice, pentru a putea să te răzbuni.

Aveam de gând să răspund, dar s-a ridicat brusc, cu ochii aţintiţi spre două costume, care tocmai treceau prin faţa noastră.

— Taci din gură! a spus ea.

Şi m-a târât în urmărirea lor.

Eram implicat într-o intrigă pe care nu o înţelegeam, am simţit furnicături pe şira spinării şi eram confuz, neştiind cum să mă comport, dar biata femeie părea atât de agitată încât am devenit deodată foarte interesat. Deci, era imperios o adevărată pasiune, am ascultat ca un copil, şi am plecat în urmărirea celor două măşti, dintre care una era

evident un bărbat şi cealaltă o femeie. Ei vorbeau încet, cuvintele lor ajungeau cu greu urechile noastre.

— Este el! murmură ea. Este vocea lui. Da, da, are înălţimea lui…

Bărbatul mascat a început să râdă.

— Este râsul lui! a spus ea. Este el, domnule, este el! În scrisoare s-a spus adevărul. Oh, Doamne! Dumnezeul meu!

Cu toate acestea, măştile s-au depărtat şi ne-au lăsat în urmă. Au urcat pe scări spre separeuri, şi i-am urmărit cu atenţie. Nu s-au oprit până când au ajuns la cupola cea mare. O uşiţă de grilaj s-a deschis, au intrat şi o uşa se închise în spatele lor.

Sărmana creatură m-a strâns de braţ. M-a speriat cu emoţia ei, nu i-am putut vedea faţa, dar, m-a presat de perete cu trupul său, simţeam cum îi bate inima, se agită şi atunci am cuprins-o cu braţele. Nu a fost ceva ciudat, modul în care a venit la mine suferind de spectacolul fără precedent care s-a desfăşurat în faţa ochilor ei, a cărei victimă era şi a cărei cauză nu o puteam complet ignora. Cu toate acestea, nimeni din lume nu ar fi părăsit o femeie într-un asemenea moment.

Când a văzut cele două măşti în salon şi apoi urmărindu-le, a rămas nemişcată pentru un moment ca şi cum ar fi fost lovită de fulger. S-a grăbit apoi spre uşa pentru a asculta. Modul cum era aşezat grilajul o împiedicau să audă ceva, fapt pentru care a fost cuprinsă de disperare, am luat-o violent de braţ, am deschis grilajul, am târât-o acolo, am ridicat perdeaua şi am deschis uşa.

— Dacă vrei să auzi, am spus, ascultă de aici.

Ea s-a lăsat într-un genunchi şi îşi apropie urechea de separeu, am rămas în picioare cu braţele încrucişate, privind înspre grilaj.

Tot ceea ce am văzut la această femeie m-a făcut să cred că este de o reală frumuseţe. Partea de jos a feţei ei, pe care n-o ascundea masca, era proaspătă, catifelată şi plină, buzele roşii şi subţiri, dinţii de un alb strălucitor, mâinile îi

erau fine şi catifelate, părul negru, mătăsos, şi piciorul ei mic abia putea fi văzut de sub rochie, trupul mlădios fremăta sub rochia de catifea.

Oh! Era o femeie minunată! Oh, am avut-o în braţele mele, oare voi avea puterea s-o iubesc, în inima mea am simţit nişte palpitaţii, tremuram cu spasme nervoase, şi aş fi putut spune: „Toate aceste întâmplări au produs dragostea pe care o simt, pentru că iubire este ceea ce simt, oare sunt singurul dintre toţi oamenii care m-am aprins instantaneu şi este acest înger predestinat pentru mine.”

— Oh! Acest înger… Acest înger…!

Acestea erau gândurile mele când deodată am văzut că femeia se ridică, se întoarce spre mine şi îmi spune uimită şi furioasă:

— Domnule, eu sunt frumoasă, jur. Sunt tânără, pentru că am nouăsprezece ani. Până în prezent, am fost pură ca îngerul creaţiei. Ei bine…şi-a aruncat braţele în jurul gâtului meu, de acum eu sunt a ta… Ia-mă…!

În acel moment, i-am simţit buzele lipindu-se de ale mele, şi o muşcătură sălbatică, mai degrabă decât un sărut, ea s-a lipit de mine, am simţit cum corpul ei tremura şi înnebunit de pasiune, un nor de foc au trecut prin ochii mei.

Zece minute mai târziu, era încă în braţele mele, pe jumătate inconştientă, plângea tremurând.

Încetul cu încetul şi-a revenit. Am remarcat prin masca ei ochii sălbatici, am văzut partea de jos a feţei ei palide, am văzut cum dinţii ei se ciocneau unul cu altul, ca şi cum era posedată de un tremur febril.

Ea şi-a amintit ceea ce tocmai s-a întâmplat şi a căzut la picioarele mele.

— Dacă aş inspira puţină compasiune, a spus ea, hohotind, ai milă, nu te uita la mine, căuta să nu mă recunoşti vreodată, lasă-mă să plec şi uită tot. De acum eu îmi voi aduce aminte pentru amândoi!

După aceste cuvinte s-a ridicat, repede s-a îndepărtat de mine, s-au grăbit spre uşă, a deschis-o, s-a întors şi mi-a

spus încă o dată:

— Nu mă urmări, în numele Cerului, nu mă urmări!

Uşa se închise fiind trântită cu violenţă. Uneori mi se pare că a fost o apariţie. Eu nu am mai văzut-o!

— Nu am mai văzut-o! În cele zece luni care au trecut de atunci am căutat-o peste tot, la baluri, la spectacole, în excursiile de la ţară. Destul de des am zărit în depărtare silueta unei femei cu talia subţire, picioarele mici şi părul negru fluturând pe spatele ei, m-am apropiat de ea, privind-o în perspectivă, în speranţa că voi descoperi că roşeşte. Nicăieri nu am găsit-o din nou, nu am văzut-o nicăieri… Nicăieri! Oh! Mai mult nopţile nu mai dorm, căci nu mai suport coşmarul care se repetă.

Se face că ea s-a întors acolo, acolo unde am simţit îmbrăţişările ei, muşcăturile ei, atingerea ei atât de fierbinte, acolo unde am coborât în iad, sau m-am ridicat în rai. Deodată masca îi cade şi un chip ciudat apare în faţa ochii mei, şi neclar, ca şi cum ar fi acoperit de un nor, şi luminos, şi înconjurat de un halou, şi palid, cu un craniu alb şi gol, cu orbitele goale, dinţii înnegriţi şi răriţi. Oricum, un moment cu care nu m-am confruntat în acea noapte, arzând de dragoste nebună pentru o femeie pe care nu am ştiut s-o păstrez şi mereu înşelat în speranţele mele, gelos fără a avea dreptul de a fi, nu ştiu cine ar fi, neîndrăznind să mărturisesc nimănui o nebunie atât de mare, cu toate acestea, urmărit, înlănţuit, mâncat şi devorat de ea.

După ce a terminat aceste cuvinte, Antony a extras o scrisoare de la piept.

— Acum, că ţi-am spus totul, ia această scrisoare şi citeşte-o, a spus el.

Am luat-o şi am citit-o: „Poate că aţi uitat o biată femeie, care nu a uitat nimic şi moare pentru că nu poate uita.

Când veţi primiţi această scrisoare să ş tiţ i că deja am încetat să mai exist. Mergeţi la cimitirul Père-Lachaise, spuneţi portăresei să vă conducă la ultimul mormânt din fundul cimitirului, pe piatră veţi citi un nume simplu, Maria,

şi atunci când vă veţi afla în faţa acestui mormânt îngenuncheaţi şi rugaţi-vă.”

— Ei bine, a continuat Antony, am primit această scrisoare ieri şi am fost acolo în această dimineaţă. Portăreasa m-a condus la mormânt şi am stat două ore înaintea lui, în genunchi, rugându-mă şi plângând. Ai înţeles? Această femeie era acolo…!

Sufletul ei fierbinte a zburat, corpul ei s-a consumat, n-a mai suportat şi s-a spart sub greutatea geloziei şi remuşcărilor! Ea era acolo la picioarele mele, şi a trăit şi a murit necunoscută pentru mine, necunoscută… şi ocupă un loc în viaţa mea aşa cum ocupă un loc într-un mormânt necunoscut,… şi s-a blocat în inima mea cu un corp rece şi lipsit de viaţă ca şi cel pus în mormânt! Oh! Mai ştii ceva similar? Ai auzit de ceva mai ciudat?

Aşa că acum, spun la revedere speranţelor mele, pentru că nu o voi mai vedea din nou. Sapă mormântul meu şi mă vei găsi deja acolo. Nu voi mai putea reconstitui faţa ei. Şi voi continua să o iubesc! Ai înţeles, Alex? O iubesc ca un nebun, şi eu nu pot trăi fără ea, şi eu nu pot muri lângă ea, dar eu ştiu că trebuie să rămână necunoscută pentru mine în eternitate, aşa cum era în această lume.

La aceste cuvinte, a luat scrisoarea ei în mâna, a sărutat-o de mai multe ori şi a început să plângă ca un copil.

L-am îmbrăţişat, şi neştiind ce să spun, am plâns cu el.

SFÂRŞIT